

Ad fontes!

НА ВИСОКОМУ ЗЛЕТІ...

...Не сказати б, що вона була до всіх аж надто привітною (принаймні зовні) і завжди усміхненою. Скоріше на її личку класичної вроди прочитувалася невпинна робота думки, неймовірна вимогливість, передовсім, вочевидь, до себе (нині можемо припускати, що те все, та ще й за надмірної інтенсивності, таки її виснажувало). Створювалося враження, що вона постійно перебуває у процесі обдумування чогось надзвичайно важливого й – аж тепер мені раптом відкрився – поспішає те все в думках виструнчити, вибудувати... ніхто й ніщо не має права її відволікати. Ця постійна зосередженість змушувала сприймати її як суворішу і значно дорослішу, аніж була насправді. Одначе ніхто не пригадає, щоб вона будь-коли написала чи будь-кому сказала якесь непродумане нерозважливе слово. Загалом – жодного зайвого слова; така мовчазність часом могла й дивувати, але не зменшувала поваги.

...Тендітна фігурка, зодягнена вишукано-елегантно, завжди гарна зачіска... Лише фото зафіксувало прекрасні очі, глибокий погляд...

Ольга Камінчук залишила (як гірко, боляче це писати! Адже вона – з покоління наших дітей) враження певної загадковості, як здається, навіть для своїх батьків – знаних талановитих, як і вона, і так само працюючих Надії Левчик та Анатолія Камінчука. Іще вчора ми (колектив відділу) жартували: маємо сім'ю або ж тріо поезознавців і поезотворців...

Уже не дізнаємося повнотою, які істини, пов'язані зі сутністю української літератури, а може, й іще ширшими високими матеріями, осягнув у напруженій роботі інтелект Ольги Камінчук. Частину того вона встигла викласти у двох монографіях – “Поетика української романтичної лірики: Проблеми просторової організації поетичного тексту” (1998, в основі кандидатська дисертація) та “Художній дискурс української поезії кінця ХІХ – початку ХХ ст.” (2009, основа докторської дисертації), публікаціях-статтях за темами дисертацій. Головна думка дослідниці – про природність еволюції української поезії класичного періоду (попри всі історико-політичні перешкоди – ніби їх і не існувало), іманентність процесів постійного оновлення її художньої системи (не замкненої, одначе, у самій собі, що підтверджує як відповідність тодішнім європейським течіям та напрямам, так і перекладацька творчість українських письменників, особливо активна в останню третину ХІХ ст.). На кілька років раніше з'явилася монографія Наталі Шумило (котра стала одним із “внутрішніх” рецензентів книжки О. Камінчук) “Під знаком національної самобутності”, яка виводила аналогічну концепцію зі спостережень над прозою й літературною критикою кінця ХІХ – початку ХХ ст. Хтось скаже: і загалом то не відкриття, на цю тему вже писали З. Генік-Березовська, М. Ільницький, Д. Наливайко, та й раніші критики, серед яких найавторитетніші – І. Франко, Леся Українка. Усе так. Але: спираючись на їхній досвід, О. Камінчук уперше на такому рівні, крізь теоретичну призму, проаналізувала величезний масив поетичних текстів –

від середини (а не лише кількох останніх років, як робить переважна більшість дослідників) XIX ст., що в жодного – найзатятішого – скептика не може виникнути жодного сумніву щодо точності й виваженості її концепції.

...На високому злеті, неначе підстрелена пташка, упала та, яка сенс свого життя бачила в науковій роботі. Усе ж вона встигла вивершити свій розділ про поезію – найкращий у томі 7-му колективної “Історії української літератури у 12 томах”, над якою триває робота в нашому Інституті. Як відповідальний редактор тому стверджую: по суті, Ольга Камінчук створила його концептуальну основу; на цей напрям більшою чи меншою мірою намагаємося орієнтувати й інші розділи. Адже проста розмова про зустріч трьох літературних поколінь, попри всю її цікавість і значущість, усе ж фіксує передовсім зовнішній вигляд процесу, тоді як він відзначається внутрішньою глибиною, у ньому закладаються доленосні тенденції подальшого розвитку нашої літератури.

...Вона любила квіти – живі, ті, що ростуть, і охоче віддавала їм час та увагу. Принесла разом із мамою Надією Володимирівною кілька вазонів. Серед них – невеличкий кущик троянди. Буває, особливо влітку, страшенна спека, не встигається підлити їм води, і тоді кущик наче гине, опадає листячко... Та, отримуючи воду животворну, знов оживає, навіть квіточка з'являється, невеличка, але ж така чарівно-ароматна. “Дивись, яка витривала красуня... як наша Оля...”.

Лариса Мороз